

Dansk Råd for Genoplivning i forbindelse med Hjertestarterdagen:

Der skal mere fokus på tryghed i de tyndt befolkede områder

I dag er det international Hjertestarterdag, og i Danmark sætter dagen fokus på, at danskerne kan gøre en vigtig forskel, når de træder til ved hjertestop uden for hospital. Særligt i yderområderne er de frivillige hjerteløbere med til hurtigt at sikre livreddende førstehjælp og stød med en hjertestarter, inden ambulancen når frem. Det øger chancen for overlevelse og skaber større tryghed i lokalsamfundene, og derfor er der brug for politisk fokus på at få flere hjerteløbere og hjertestartere i de tyndt befolkede områder, lyder det fra Dansk Råd for Genoplivning.

Tid er afgørende, når der sker et hjertestop. Derfor er hjerteløberne og andre frivillige førstehjælpere i Danmark med til at øge chancerne for overlevelse ved at påbegynde livreddende førstehjælp, inden ambulancen ankommer. Jo hurtigere den livreddende behandling begynder, efter at hjertestoppet er indtruffet, jo større er chancen for at overleve til et godt liv, og det rummer et stort potentiale særligt i yderområderne, hvor der kan gå længere tid, før ambulancen når frem.

- Hjerteløberne kommer i mere end halvdelen af alle tilfælde før ambulancen, og vi ved, at i områder med lav befolkningstæthed sker det meget oftere end i fx de store byer, hvor ambulancen som regel er fremme inden for få minutter. Det betyder også, at hjerteløberne i Danmarks yderområder oftere kan gå i gang med den livreddende hjertelungeredning og stød med hjertestarter, inden ambulancen kommer frem. Derfor er hjerteløbere særligt vigtige i netop disse områder, siger Astrid Marie Rolin Kragh, forsker og ph.d.-studerende ved Hovedstadens Akutberedskab, og fortsætter:

- Det er vigtigt at understrege, at Hjerteløberordningen er et supplement til det professionelle beredskab. Hjerteløberne må aldrig føle et ansvar for, at de SKAL acceptere en alarm. Men det er klart, at jo flere hjerteløbere vi har – også i yderområderne – desto større chance er der for, at der dukker frivillige op til hjertestoppet. Derfor er der brug for fortsat fokus på rekruttering af hjerteløbere.

Der er brug for flere hjerteløbere i yderområderne

Sundhedsminister Sophie Løhde udtrykte for nylig sin opbakning til Hjerteløberordningen, og hos Dansk Råd for Genoplivning glæder man sig over den positive politiske opmærksomhed på samarbejdet mellem frivillige og det professionelle beredskab som et værktøj til at skabe høj overlevelse.

- Civilsamfundet kan bidrage til at reducere uligheden i sundhed. Et godt eksempel på det er de frivillige hjerteløbere, som træder til for andre med hjertestop og dermed øger chancen for overlevelse til et godt liv. Vi lever længere, og langt hovedparten af alle hjertestop sker efter, vi er fyldt 60 år. Det skaber et øget pres på sundhedsvæsenet, men det rummer også en særlig udfordring for de tyndt befolkede områder i landet. Derfor er der brug for politisk opbakning til den kritiske træd-til-kultur, som civilsamfundet har bidraget med i de senere år, siger Stine Strandkjær, sekretariatschef i Dansk Råd for Genoplivning.

Fokus på strategisk placering af hjertestartere og tryghed i lokalsamfundene

Skal hjerteløbernes potentiale bruges fuldt ud, skal der være tilgængelige hjertestartere, som hjerteløberne kan bringe til hjertestoppet og afgive stød, før ambulancen ankommer.

I Nordjylland er danske forskere i samarbejde med canadiske forskere i det såkaldte Nordstart-projekt i gang med at undersøge, hvordan man ved hjælp af en algoritme bedst muligt

placere 280 nye hjertestartere ud fra, hvor der er størst risiko for hjertestop, men ingen hjertestarter i nærheden.

- Vi får størst gavn af hjertestarterne, hvis de hænger tæt på hjertestoppene, og derfor undersøger vi nu, hvor hjertestoppene sker, og hvor der mangler tilgængelige hjertestartere. Tre ud af fire hjertestop sker i private hjem, og derfor har vi særligt fokus på at få placeret hjertestarterne i boligområder. Optimalt set bør der ikke være længere end få minutter til den nærmeste tilgængelige hjertestarter, men der er vi ikke endnu i hverken Nordjylland eller andre steder i landet, siger Kristian Bundgaard Ringgren, læge og ph.d. ved Regionshospitalet Nordjylland.

Forskningen skal bidrage til en mere strategisk placering af hjertestarterne, så højrisikoområder for hjertestop er dækket ind, og så hjertestarterne hurtigt kan komme i brug. I Danmark er der registeret knap 24.800 hjertestartere, som hjerteløberne kan blive bedt om at hente på vej til et hjertestop.

Forskerne bag projektet i Nordjylland håber, at deres resultater kan bidrage til, at man i hele landet får fokus på at placere hjertestarterne rigtigt, men der er i projektet også fokus på mere bløde ting:

- Vi ved fra bl.a. forskning i Hjerteløberordningen, at frivillige førstehjælpere ikke bare bidrager med hjertelungeredning og stød med en hjertestarter inden ambulancens ankomst. De bidrager også med fx at guide ambulancen frem, tage sig af pårørende eller sørge for eventuelle kæledyr. På den måde bidrager hjerteløberne i flere henseender til at skabe større tryghed i lokalsamfundene. Vil vi fortsat have folk til at flytte til de mindre byer, så er det vigtigt, at vi også er med til at understøtte trygheden i de områder. Derfor er det også noget, vi vil beskæftige os med i vores nordjyske projekt, siger Kristian Bundgaard Ringgren.

Vær med på Hjertestarterdagen

Hjertestarterdagen markeres for 11. gang i Danmark af Dansk Råd for Genoplivning og TrygFonden, og dagen er en oplagt anledning til at få en introduktion til livreddende førstehjælp og viden om, hvordan en hjertestarter fungerer.

- Hvis vi skal fastholde en høj overlevelse og eventuelt øge den, er det afgørende, at der hurtigt og gerne inden ambulancens ankomst ydes hjertelungeredning og påsættes en hjertestarter, som kan analysere og potentielt støde personen med hjertestop. Derfor skal flere hjertestartere være døgn-tilgængelige, og der er brug for endnu flere hjerteløbere. Hjertestarterdagen er derfor en oplagt efterårsferieaktivitet for både børn og voksne til at lære om genoplivning, og hvordan en hjertestarter fungerer. Jeg håber, at mange vil benytte sig af muligheden for at komme forbi et af de knap 90 gratis arrangementer og blive inspireret til at blive hjerteløbere, siger Grethe Thomas, projektchef i TrygFonden.

Hjertestarterdagen markeres mandag den 16. oktober med gratis arrangementer rundt om i landet, hvor børn og voksne kan få en introduktion til hjertelungeredning og brug af hjertestarter og høre mere om, hvad man kan gøre for at medvirke til at redde liv ved hjertestop. Se listen over arrangementer [her](#) (listen opdateres løbende)

Fakta

Hjertestartere pr. region

Region	Antal hjertestartere	Døgntilgængelige hjertestartere	Andel døgntilgængelige hjertestartere (%)	Døgntilgængelige hjertestartere pr. 100.000 indbyggere	Areal km ²	Hjertestartere pr. km ²
Region Hovedstaden	7.377	4.387	59	231	2.563,1	2,9
Region Midtjylland	5.338	3.844	72	283	13.012,0	0,4
Region Syddanmark	5.619	4.016	71	324	12.266,3	0,5
Region Sjælland	3.772	2.890	77	340	7.226,6	0,5
Region Nordjylland	2.659	2.070	78	348	7.884,0	0,3
Hele landet	24.765	17.207	69	290	42.952,0	0,6

www.hjertestarter.dk den 10. oktober 2023, www.dst.dk

Antal hjerteløbere den 10. oktober 2023

Region Hovedstaden: 60.601 hjerteløbere – svarende til 3.192 hjerteløbere pr. 100.000 indbyggere

Region Midtjylland: 38.649 hjerteløbere – svarende til 2.842 hjerteløbere pr. 100.000 indbyggere

Region Syddanmark: 25.567 hjerteløbere – svarende til 2.065 hjerteløbere pr. 100.000 indbyggere

Region Sjælland: 19.215 hjerteløbere – svarende til 2.260 hjerteløbere pr. 100.000 indbyggere

Region Nordjylland: 13.913 hjerteløbere – svarende til 2.341 hjerteløbere pr. 100.000 indbyggere

Totalt: 157.945 hjerteløbere – svarende til 2.658 hjerteløbere pr. 100.000 indbyggere

For yderligere information kontakt

Astrid Marie Rolin Kragh, forsker og ph.d.-studerende ved Hovedstadens Akutberedskab, tlf. 52 17 92 17, e-mail: astrid.marie.rolin.kragh.01@regionh.dk

Kristian Bundgaard Ringgren, læge og ph.d. ved anæstesi og intensiv på Regionshospital Nordjylland, Hjørring, tlf. 22 85 26 67, e-mail: kristian.Ringgren@protonmail.com

Stine Strandkjær, sekretariatschef, Dansk Råd for Genoplivning, tlf. 28 57 06 77, stine.strandkjaer@regionh.dk

Grethe Thomas, projektchef, TrygFonden, tlf. 41 77 93 00, gt@trygfonden.dk